

Eerste lezing uit de profeet Jesaja

Ziehier mijn dienstknecht, die Ik ondersteun; mijn uitverkorene, die Ik met
genoegen gadesla. Ik heb mijn geest op hem gelegd, en hij maakt het recht
bekend aan de volken. Hij roept niet en schreeuwt niet, hij laat zijn stem niet
horen op straat.

Het geknakte riet zal hij niet breken en de kwijnende vlaspit blaast hij niet uit.
Werkelijk, hij zal recht brengen. Hij zal niet zwak worden en niet worden
geknakt, maar hij vestigt het recht op de aarde en de eilanden zullen naar zijn
boodschap uitkijken. Ik, de Heer, heb u geroepen om heil te brengen, Ik neem
u bij de hand,

Ik vorm u, en bestem u tot een verbond met het volk, tot een licht voor de
naties;

om blinde ogen te ontsluiten, om gevangenen uit de kerker te bevrijden,
degenen die in de duisternis van de gevangenis wonen.

Evangelie volgens Lucas

In die tijd leefde het volk in gespannen verwachting, en allen vroegen zich af
of Johannes niet de Messias was, maar Johannes gaf hun allen ten antwoord:
`Ik doop u met water. Maar er komt iemand die krachtiger is dan ik; ik ben te
min om de riem van zijn sandalen los te maken. Hij zal u dopen in heilige
Geest en vuur. Het gehele volk liet zich dopen, en zo ook Jezus. Tijdens zijn
gebed opende zich de hemel en daalde de heilige Geest in lijfelijke gedaante
als een duif op Hem neer; er klonk een stem uit de hemel: `Jij bent mijn
geliefde Zoon, in wie Ik vreugde vind.'

Overweging:

Ik wil het heel simpel houden vandaag om de band tussen de twee lezingen die we hebben gehoord duidelijk te maken. Die eerste lezing uit Jesaja behoort tot de wereldliteratuur en is een onvoorstelbaar mooi stukje poëzie waarin een woordkunstenaar duidelijk maakt voor welk mensbeeld God kiest: "Dit is mijn dienaar...gerechtigheid laat hij stralen over de volken. Hij roept niet, hij schreeuwt niet en op straat verheft hij zijn stem niet. Het geknakte riet zal hij niet breken, de kwijnende vlaspit niet doven, ... Onvermoeid en ongebroken zal hij op aarde gerechtigheid laten zegevieren... Ik neem u bij de hand... Blinden zult gij de ogen openen, gevangenen uit hun kerker bevrijden en uit de gevangenis allen die in duisternis zitten." Hier wordt met andere woorden de ideale mens geschilderd: een en al harmonie, compassie, en wijsheid. De mens als virtuoos van menselijkheid.

En de tweede lezing wil duidelijk maken dat hij d'r voor wat God betreft is, die ideale mens: Jezus van Nazareth. Er klonk een stem uit de hemel: 'Jij bent mijn geliefde Zoon, in wie Ik vreugde vind.'

Anders gezegd: in de verschijning van Jezus van Nazareth ontdekken wij God in zijn ware gedaante. God op zijn best. En dat is vooral leesbaar in de manier waarop Jezus omgaat met kwijnende vlaspitten en geknakt riet op zijn weg, met mensen die aan lagerwal geraakt zijn, zondaars. In alle passages waar Jezus dat soort mensen ontmoet verrast en onthutst hij telkens door zijn optreden. Het moet voor die mensen een unieke ontdekking geweest zijn dat hij zich voor hen interesseerde, meer nog dat hij alleen maar wilde bestaan en leven voor hen. En door zijn tot de mensen toegekeerde houding lokte hij nieuw geloof uit, deed hij nieuwe hoop ontluiken en stimuleerde hij een nieuwe liefde. In mensen die al vertwijfeld berustten in hun levensmislukking en daarom eenzaam waren en teruggetrokken, in mensen die er zich al bitter en zwijgzaam hadden bij neergelegd dat hun leven een flop was, brengt hij nieuw licht en nieuwe vaart. Tegen een maatschappelijke stroming van onbarmhartigheid in brengt Hij een nieuwe stroming van mildheid en goedheid op gang en blaast na zijn dood met Pinksteren zijn volgelingen die nieuwe gezindheid in.

Bij Jezus valt het Rijk van God niet met geweld uit de lucht maar het land zo zacht als een vogel met zijn tere pootjes maar landen kan en het komt neer op ieder persoonlijk als een duif uit de hemel.

En zo zijn, kan Jezus alleen maar omdat Hij zich reëel graag gezien weet door God en daardoor kent hij zichzelf en weet Hij welke mogelijkheden hij in zich heeft om goed te doen. U graag gezien weten is de absolute voorwaarde tot goed handelen. En nu word ik even moeilijk: het is ook de voorwaarde om u zelf te kennen. Met ander woorden: iemand die jaloers is, die kwaad is, die krikkel is, die denkt dat hij of zij alleen maar gelijk heeft, die kwaadspreekt over ander mensen ... kent zichzelf niet. Wij zeggen dat trouwens in 't Vlaams ook: hij of zij was niet zichzelf.

Wij kennen vier evangelies, maar er zijn er meer geweest. Op zeker ogenblik is de kerkleiding wildgroei gaan bestrijden. Er werd besloten om de gelovigen vier levensverhalen over Jezus aan te bieden. De anderen werden ongeldig verklaard maar werden natuurlijk nog steeds gelezen en hadden ook zeker hun

invloed op de kerkelijke feesten en de volkse opvattingen. In de vorige eeuw werd de tekst herontdekt van het zogenaamde evangelie van Thomas. Het blijkt dat de tekst grote denkers als Augustinus heeft geïnspireerd. Het bestaat uit een honderdtal uitspraken van Jezus. Ergens in dat Thomasevangelie lees ik:

Maar het koninkrijk van God is binnen in jullie...

Iedereen die zichzelf zal kennen, zal het ontdekken.

Als je jezelf kent zul je beseffen dat je kinderen bent van de Levende Vader.

Maar als je jezelf niet kent dan verkeer je in armoede en ben je armoede.'

Het lijkt wel alsof Lucas dit vandaag beschrijft. Jezus leert zichzelf kennen bij de doop. Hij voelt zich niet bedreigd of veroordeeld door God, hij weet zich bemind. "Jij bent het kind van mijn hart..." Het kwaad in de wereld komt voort uit het onbemind zijn. Geweld en vernieling, roof en plundering, uitbuiting en minachting ontstaan in het brein van mensen die niet bemind zijn, die de zin van hun bestaan tevergeefs blijven zoeken in daden die anderen angst en schrik aanjagen, in daden die opzien baren. Het is essentieel voor elke mens dat hij een stem uit de hemel hoort: "Jij bent mijn geliefde dochter, jij bent mijn beminde zoon...? Zoals het essentieel is voor elk kind dat het de trots ervaart van zijn ouder, zo is het even belangrijk voor elke gelovige dat hij zich door God, door het leven zelf, gewaardeerd weet. Dat zegt de doop.

© Ronald Sledsens